

ปิดฝุ่นโครงสร้างภาษี รับเปิดเสรี-เพิ่มศักยภาพแข่งขัน

PwC (ไพรซ์วอเตอร์เฮาส์คูเปอร์ส) ผู้ให้บริการทางด้านตรวจสอบบัญชี บริการให้คำปรึกษาทางด้านการเงิน และบริการให้คำปรึกษาทางธุรกิจรายใหญ่ของโลกและในไทย เรียกร้องให้ภาครัฐและผู้นำประเทศเร่งปรับปรุงโครงสร้างภาษีและข้อกฎหมายอย่างต่อเนื่องทั้งระบบเพื่อเพิ่มฐานรายได้ และสอดคล้องกับการแข่งขันที่จะมีมากขึ้นโดยเฉพาะจากการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (เออีซี) ในต้นปี 59 พร้อมมองความผันผวนของวิกฤตการณ์ทางการเงินโลก แนวโน้มการลงทุนข้ามชาติ รวมทั้งรูปแบบการค้า-การลงทุนที่เปลี่ยนแปลงไป จะเป็นปัจจัยกดดันให้รัฐบาลทั่วโลกต้องหันกลับมาทบทวนโครงสร้างภาษีเดิม รวมทั้งสังคายนาหลักการเกี่ยวกับภาษีระหว่างประเทศที่ล้าสมัยต่างๆ เพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขันและดึงดูดเม็ดเงินลงทุนจากต่างชาติ

นายศิระ อินทรกำธรชัย ประธานกรรมการบริหารและหุ้นส่วนบริษัท PwC ประเทศไทย กล่าวในงานสัมมนากฎหมายและภาษีประจำปีครั้งที่ 15 MSV: Equipping yourself with the right tools for a world of changes (ติดตามความรู้ด้านภาษี มุ่งสู่วิถีการเปลี่ยนแปลงของโลก) ว่าแนวโน้มการขยายตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจโลกจะยังคงมีทิศทางที่อ่อนแอในระยะข้างหน้าเนื่องจากผลกระทบจากความผันผวนของวิกฤตการณ์ทางการเงินในตลาดพัฒนาแล้ว อย่าง สหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรป (อียู) จะยังคงมีอยู่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรณีความไม่ชัดเจนเรื่องงบประมาณปี 2557 และการขยายเพดานหนี้ของสหรัฐฯ ที่จุดความเชื่อมั่นผู้บริโภค ซึ่งต้องติดตามดูข้อสรุปกันในช่วงเดือนม.ค.-ก.พ.ปีหน้า อีกทั้งการขยายตัวของเศรษฐกิจของจีนที่ชะลอตัวลง

"ภาพรวมที่เกิดขึ้นในระยะ 1-2 ปีที่ผ่านมาคือ ประเด็นในเรื่องของการวางแผนภาษี (Tax planning) เราจะเห็นได้ว่า การวางแผนภาษีโดยเฉพาะอย่างยิ่งของบรรดาบริษัทข้ามชาติหรือ MNC ทั่วโลก ได้กลายมาเป็นประเด็นที่ถูกตรวจสอบและมีการวิพากษ์วิจารณ์เป็นอย่างมาก ซึ่งรัฐบาลในหลายๆประเทศก็ได้มีความพยายามที่จะหาวิธีการจัดเก็บรายได้เพิ่มเติม รวมทั้งอุดช่องโหว่ของการกระทำใดๆที่อาจเข้าข่ายว่ามีการหลบเลี่ยงภาษี" นายศิระ กล่าว

"การเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจโลก รวมทั้งวิธีการทำธุรกิจในรูปแบบใหม่ ๆ ยังจะส่งผลให้แนวโน้มของการวางแผนภาษีต้องเผชิญกับความท้าทายเพิ่มมากขึ้นในช่วง 3-5 ปีข้างหน้า ฉะนั้นการเตรียมการล่วงหน้าและเฝ้าติดตามสถานการณ์อย่างต่อเนื่อง จะช่วยให้ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการทำธุรกิจนั้นเบาบางลง"

ในส่วนของการเตรียมความพร้อมของไทยเพื่อเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของเออีซีในต้นปี 59 นายศิระ กล่าวว่า ระบบของไทย พร้อมสำหรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนเพราะเห็นการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อรองรับกับวิวัฒนาการที่เปลี่ยนแปลงไป แต่ถ้ามองในมุมกว้างกว่านั้นคือ เรายังต้องเร่งปรับปรุงกฎระเบียบ ข้อกำหนดนโยบายต่างๆ ในเรื่องของการจัดการโครงสร้างภาษีเพราะยังมีช่องว่างระหว่างกันมาก และควรทำให้ระบบเหล่านี้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วทั้งภูมิภาค เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการทำธุรกรรมของภาคธุรกิจ

นอกจากนี้สิ่งที่ต้องเตรียมตัวควบคู่กันไป เช่น การวางแผนโครงสร้างทางภาษีของบริษัท โครงสร้างการเก็บอัตราภาษีที่ต่างกัน บริษัทควรถือหุ้นตรง หรือตั้งบริษัทโฮลดิ้งที่ประเทศใด เพราะเมื่อมีธุรกรรมข้ามประเทศ ไม่ว่าจะเป็นการโอนเงินปันผลหรือกำไรกลับประเทศ การคิดอัตราภาษีและเงื่อนไขข้อบังคับที่ต่างกันของแต่ละประเทศ ล้วนมีผลต่อผลประโยชน์ของบริษัททั้งสิ้น

ด้าน นายถาวร รุจิวนารมย์ หัวหน้าหุ้นส่วนกรรมการอาวุโส และกรรมการบริหาร สายงานภาษีและกฎหมาย กล่าวว่า กรมสรรพากรไทย

๖๖

คำถามที่ผู้อ่านนโยบายต้องตอบใจยกยให้ได้ก็คือ

จะมีวิธีการอย่างไรในการสร้างแรงจูงใจ

ให้ผู้เสียภาษีเสียภาษีครบถ้วน

และให้มาตรการลดหย่อนภาษีประเภทต่างๆเหล่านี้

ไม่ก่อภาระให้ภาคธุรกิจใกายเหลือ

รวมทั้งคุ้มค่างบรายได้ภาษีที่สูญเสียไป

๗๗

กำลังอยู่ระหว่างการปรับโครงสร้างภาษีของประเทศใหม่ทั้งหมดเพื่อเตรียมตัวก้าวเข้าสู่เออีซี และเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันกับประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้งช่วยเสริมสร้างบรรยากาศในการลงทุนจากต่างชาติ

"แต่การมุ่งที่จะปรับลดอัตราภาษีเพียงอย่างเดียวมันยังไม่เพียงพอ โดยมองว่าจะต้องมีการพิจารณาปรับใช้ระบบภาษีและกฎระเบียบใหม่ๆ ที่ไม่ซับซ้อน และเป็นไปในทิศทางเดียวกันควบคู่ไปด้วย

การเปลี่ยนแปลงหลายๆ ที่เราเห็นในช่วงที่ผ่านมา คือการปรับลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลให้จัดเก็บที่ 20% เพื่อส่งเสริมการลงทุน นอกจากนี้รัฐบาลยังปรับเปลี่ยนโครงสร้างภาษีเงินได้นิติบุคคลธรรมดา โดยเพิ่มขั้นอัตราในการคำนวณเงินได้สุทธิจาก 5 ขั้น เป็น 7 ขั้น และลดอัตราภาษีเงินได้ขั้นสูงสุดจาก 37% เป็น 35% เพื่อสอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจและลดภาระให้แก่ผู้เสียภาษีโดยรวม ในขณะที่อัตราเฉลี่ยของภาษีเงินได้นิติบุคคล

ธรรมดาในอาเซียนอยู่ที่ราว 31%" นายถาวร กล่าว

ทั้งนี้ ร่างการปรับปรุงโครงสร้างภาษีเงินได้นิติบุคคลธรรมดา ผ่านการเห็นชอบจากครม.ตั้งแต่เดือน ก.ค. ที่ผ่านมา และน่าจะจะมีผลบังคับใช้เป็นกฎหมายในช่วงปลายปีนี้ หรือต้นปี 57 การลดภาษีนี้นี้ จึงจะมีผลบังคับใช้ย้อนหลังครอบคลุมเงินได้ทั้งปี 56 ทำให้ผู้เสียภาษีได้รับการคืนภาษีเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญในช่วงไตรมาสที่ 2 ของปีหน้า เพราะ การหักภาษี ณ ที่จ่ายในปี 56 ยังไม่ได้สะท้อนอัตราภาษีใหม่ที่ลดลง

“การปรับลดอัตราภาษีดังกล่าว ไม่ว่าจะเป็นเงินได้นิติบุคคล หรือ บุคคลธรรมดา นั้น ย่อมส่งผลให้รัฐสูญเสียรายได้เป็นจำนวนมาก แต่ในทางกลับกันก็จะช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของไทยได้อีกทาง หนึ่งก็คือ ผมมองว่า โครงสร้างภาษีของเราในปัจจุบันยังมีจุดอ่อน ภาษีจากฐานรายได้มีการเปลี่ยนแปลงลดลง สวนทางกับที่รัฐบาลต้องใช้จ่าย สูง ซึ่งหากการเก็บรายได้ ไม่พอ จะทำให้ประเทศเป็นหนี้เพิ่มมากขึ้นและ อาจทำให้งบประมาณสมดุลไม่เป็นไปตามเป้าที่กำหนดได้”

นายถาวรยังกล่าวต่อว่า ยังมีอีกหลายแง่มุมที่กรมสรรพากรควร พิจารณาในการวางแผนการปฏิรูปภาษี เพื่อเป็นการส่งเสริมการลงทุน อย่างต่อเนื่องรวมทั้งหาแนวทางในการรักษากระแสเงินสดไว้ให้อยู่ภายใน ประเทศ ไม่ว่าจะเป็นการลดอุปสรรคทางการค้า หรือสนับสนุนผู้ประกอบการ ชาวไทยที่ต้องการขยายการลงทุนไปยังต่างประเทศ เช่น การยกเว้น ภาษีเงินได้สำหรับการลงทุนในต่างประเทศ การส่งสินค้าออกตามมาตรา 70 ตรี ฯลฯ

“นอกเหนือไปจากการสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ และเพิ่ม ศักยภาพในการแข่งขัน ภาครัฐควรให้ความสำคัญกับการป้องกันการหลบ เลี่ยงภาษีของบริษัทข้ามชาติ ผ่านมาตรการต่างๆ เช่น ประเด็นการตั้งทุนต่ำ (Thin Capitalisation) การกักเก็บกำไรไว้ในประเทศที่มีอัตราภาษีต่ำ (Controlled Foreign Corporation) และมาตรการป้องกันการหลบเลี่ยง ภาษีเป็นการทั่วไป (General Anti-Avoidance Rules) เพื่อป้องกันไม่ให้ เราสูญเสียรายได้จากการวางแผนภาษีที่มีขอบ” นายถาวรกล่าว

ทั้งนี้ เมื่อวันที่ 21 ต.ค.ที่ผ่านมา สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.) กระทรวงการคลัง ระบุว่า รัฐบาลสามารถจัดเก็บรายได้ปีงบประมาณ 2556 (ต.ค. 55-ก.ย. 56) เป็นไปตามแผนงานที่กำหนดไว้ โดยจัดเก็บได้ 2.15 ล้าน ล้านบาท สูงกว่าเป้าหมาย 5.74 หมื่นล้านบาท หรือ 2.7% และสูงกว่า

ปีที่แล้ว 9.2% สาเหตุสำคัญมาจากการจัดเก็บรายได้ของส่วนราชการ อื่นที่สูงกว่าเป้าหมาย และส่วนหนึ่งเป็นผลจากการจัดเก็บรายได้ สัมปทานปิโตรเลียม สูงกว่าเป้าหมาย นอกจากนี้ ยังมีรายได้พิเศษนอก เหนือจากที่ประมาณการไว้ที่สำคัญ เช่น รายได้จากการประมูลให้ใช้ คลื่นความถี่ 3G ย่าน 2.1 GHz และการส่งคืนเงินที่กักไว้เพื่อชดเชย ค่าภาษีอากรสำหรับผู้ส่งออกสินค้า

ในส่วนของกรมสรรพากร สามารถจัดเก็บรายได้รวม 1.76 ล้าน ล้านบาท ต่ำกว่าเป้าหมาย 9.29 พันล้านบาท หรือ 0.5% จากเป้าหมาย 1.77 ล้านล้านบาทเป็นผลมาจากการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีเงิน ได้นิติบุคคลที่ลดลง

เมื่อต้นเดือนที่ผ่านมา กรมสรรพากรยังรายงานไว้ในปีงบประมาณ 2557 ตั้ง เป้าหมายการจัดเก็บภาษีไว้ที่ 1.9 ล้านล้านบาท ซึ่งได้วางแผนเพิ่ม ประสิทธิภาพการจัดเก็บและขยายฐานภาษีไปยังกลุ่มธุรกิจขนาดกลางให้ มากขึ้น เพื่อรองรับรายจ่ายของประเทศที่เพิ่มสูงขึ้นเนื่องจากการเก็บ ภาษีจากฐานรายได้จะลดน้อยลง ทั้งจากการเก็บภาษีนิติบุคคล และ บุคคลธรรมดา ที่ฐานภาษีเริ่มแคบลงเพราะไทยกำลังเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ นอกจากนี้ ยังจะเร่งกระตุ้นการทำงานของเจ้าหน้าที่ในสังกัดและเร่ง ปรับปรุงระบบสารสนเทศให้มีประสิทธิภาพ มีการเชื่อมโยงข้อมูลในการ เสียภาษีเข้าด้วยกัน ซึ่งจะปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง ของภาคธุรกิจ

“โดยภาพรวมแล้ว เราเห็นพัฒนาการในเชิงบวกของระบบภาษีไทย ในช่วงที่ผ่านมา แต่สิ่งสำคัญที่รัฐต้องตระหนักคือ ผลกระทบที่จะเกิด ขึ้นต่อทั้งภาคการคลัง ความพอเพียงของรายได้ การลดความเหลื่อมล้ำ ทางสังคม และประสิทธิภาพทางเศรษฐกิจ ในมุมมองของผม รัฐบาล มากถูกทางในแง่ของการเพิ่มประสิทธิภาพทางเศรษฐกิจด้วยการลดภาษี เงินได้บุคคลธรรมดาและนิติบุคคล เนื่องจากภาษีทั้งสองประเภทเป็น ภาษีที่จัดเก็บจากรายได้ของทั้งครัวเรือนและธุรกิจต่างๆ

แต่คำถามที่ผู้วางนโยบายต้องตอบโจทย์ให้ได้ก็คือ จะมีวิธีการ อย่างไรในการสร้างแรงจูงใจให้ผู้เสียภาษีเสียภาษีครบถ้วน และ ให้มาตรการลดหย่อนภาษีประเภทต่างๆเหล่านี้ ไม่ก่อภาระให้ภาค ธุรกิจใญ่ภายหลัง รวมทั้งคุ้มค้ำกับรายได้ภาษีที่สูญเสียไป” นายถาวร กล่าวสรุป ●